

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΣΤΙΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ (4)

Μετά τον θάνατο του Θεοδόσιου (395), το Ρωμαϊκό κράτος χωρίστηκε σε ανατολικό και δυτικό τμήμα. Έτσι μοιρασμένο αντιμετώπισε ως τα τέλη του 5^{ου} αιώνα τις επιθέσεις γερμανικών και άλλων φύλων, τα οποία είχαν αρχίσει ήδη από τον 3^ο αιώνα να εισβάλλουν στην Ευρώπη.

Οι αυτοκράτορες του οικονομικά ισχυρότερου ανατολικού τμήματος εξουδετέρωσαν την απειλή των γερμανικών λαών. Αντίθετα, η ερημωμένη από τους πληθυσμούς της και οικονομικά εξαντλημένη Δύση υποτάχθηκε στα γερμανικά φύλα. Οι Γερμανοί ηγεμόνες υποχρέωσαν τον τελευταίο αυτοκράτορα της Ρώμης σε παραίτηση. Ο ηγεμόνας σε ένα από τα πολλά γερμανικά βασίλεια της Δύσης με έδρα τη Ραβέννα στην Ιταλία αναγνώριζε θεωρητικά τον αυτοκράτορα της Κωνσταντινούπολης ως ανώτερο κυρίαρχο, αλλά στην πράξη λειτουργούσε ως πολιτικά ανεξάρτητος.

Όπως είχαμε δει, την περίοδο της Εικονομαχίας η Εκκλησία της Ρώμης απομακρύνθηκε από το Βυζάντιο και αναζήτησε στήριξη στους ηγεμόνες των Φράγκων, της νέας ισχυρής πολιτικής δύναμης στην Δυτική Ευρώπη.

Το 962, ο Πάπας έστεψε στην Ρώμη τον Γερμανό ηγεμόνα Όθωνα Α' αυτοκράτορα Ρωμαίων. Μετά την ανταλλαγή πολλών πρεσβειών, ένας επίσκοπος του Γερμανού ηγεμόνα ταξίδεψε στην Κωνσταντινούπολη, για να προτείνει ειρήνη και γάμο του Γερμανού διαδόχου με μια βυζαντινή πριγκίπισσα. Ο Αυτοκράτορας Νικηφόρος Φωκάς απέρριψε τις προτάσεις και ταπείνωσε τον επίσκοπο. Το 972 η Θεοφανώ, ανεψιά του αυτοκράτορα, νυμφεύτηκε στη Ρώμη τον Όθωνα Β', διάδοχο του γερμανικού θρόνου. Μετά τον θάνατο του Όθωνα Β', οι σχέσεις Βυζαντίου και Γερμανών βελτιώθηκαν και ο βυζαντινός πολιτισμός είχε ισχυρή παρουσία στις γερμανικές χώρες. Η επιρροή του βυζαντινού πολιτισμού στη Γερμανία ήταν πολύ έντονη στα χρόνια στα οποία η Θεοφανώ επιτόρπευε τον ανήλικο γιό της

Στα χρόνια του Αυτοκράτορα Κωνσταντίνου Θ' η διαμάχη Κωνσταντινούπολης - Ρώμης για την κυριαρχία επί της χριστιανικής οικουμένης οδηγήθηκε στη ρήξη. Διακόπηκαν πλήρως οι σχέσεις μεταξύ των πατριαρχείων Ρώμης και Κωνσταντινούπολης, υπέρ του οποίου τάχθηκαν τα πατριαρχεία Αντιόχειας, Ιεροσολύμων και Αλεξάνδρειας. Αυτό το γεγονός ονομάστηκε **Σχίσμα των Εκκλησιών** (1054). Υπήρχαν λειτουργικές και δογματικές διαφορές.

Παπική πρεσβεία με αρχηγό τον καρδινάλιο Ουμβέρτο επισκέφτηκε την Κωνσταντινούπολη, για να συζητήσει με τον πατριάρχη Μιχαήλ Κηρουλάριο την επίλυση των λειτουργικών και δογματικών διαφορών που υπήρχαν ανάμεσα στα δύο πατριαρχεία. Οι διαφορές δεν ήταν αγεφύρωτες, αλλά η αλαζονεία των διαπραγματευτών οδήγησε σε οριστική ρήξη μεταξύ των δύο πατριαρχείων, τα οποία στο εξής αντιπροσωπεύουν δύο χωριστές χριστιανικές εκκλησίες (την Ορθόδοξη και τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία).